

Cijfers ICB-sector 3de trimester 2019

Brussel, 17 januari 2020

« De Belgische fondsenmarkt kent een gecommmercialiseerd vermogen van meer dan 200 miljard EUR op het einde van het derde kwartaal van 2019. Een historisch record. »

Marnix Arickx - Voorzitter BEAMA

Samenvatting

De Belgische fondsensector kende tijdens het derde kwartaal van 2019 een stijging van 1,6 % door toedoen van netto inschrijvingen aangevuld met koerswinsten opgetekend door de onderliggende activa. Eind september 2019 bedroeg het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen 201,9 miljard EUR.

Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in vastrentende effecten noteerde een daling van 2,7 % gedurende het derde trimester van 2019. Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in niet-vastrentende effecten, zoals "balanced funds" en aandelenfondsen, steeg tijdens deze periode daarentegen met 2,7 %.

Binnen de categorie van de gemengde fondsen kenden de pensioenspaarfondsen een verdere aangroei gedurende de periode juli – september 2019. Doordat deze fondsen een toename van 0,3 miljard EUR optekenden, verstevigen ze hiermee hun "all time high" aan netto activa en dit ten belope van 20,4 miljard EUR.

De monetaire fondsen kenden de grootste absolute daling van hun netto actief tijdens het derde trimester van 2019 en dit door toedoen van belangrijke netto terugbetalingen gelinkt aan portefeuilletechnische tussenkomsten.

De gemengde fondsen kenden de grootste absolute stijging tijdens deze periode en dit door een combinatie van enerzijds koerswinsten opgetekend door de onderliggende activa en anderzijds netto inschrijvingen. De aandelenfondsen kenden, met een groei van 3,5 %, de grootste relatieve stijging.

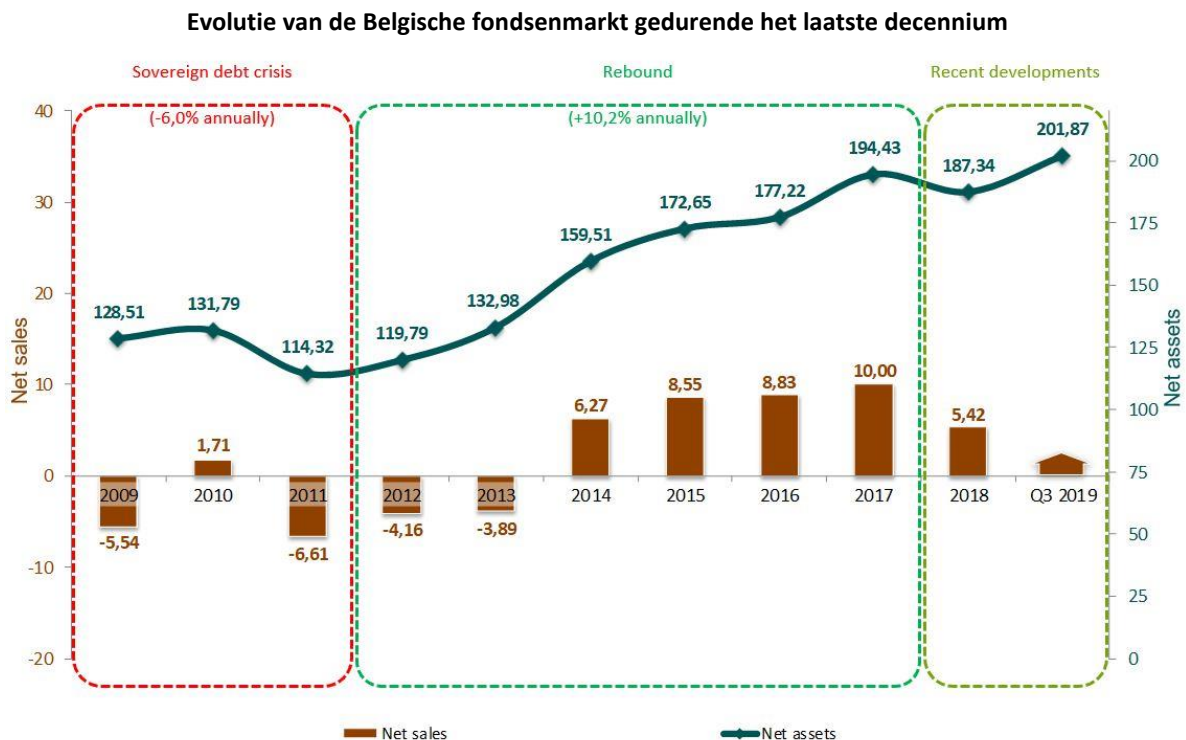
Belgische fondsenmarkt¹

De Belgische fondsenmarkt wordt gedefinieerd als ‘het in België openbaar verdeeld netto actief van fondsen naar Belgisch en buitenlands recht’. Hierbij rapporteert BEAMA over alle aandelenklassen van de openbare fondsen die in België gecommmercialiseerd mogen worden.

Onderzoek van BEAMA toont aan dat de netto activa van de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen gedurende het derde kwartaal van 2019 met 3,1 miljard EUR, ofwel 1,6 %, stegen. Hierdoor vertegenwoordigden de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen eind september 2019 201,9 miljard EUR en wordt de vorige “all time high” van 200,0 miljard EUR van exact één jaar geleden overtroffen.

De stijging van de Belgische fondsenmarkt gedurende de periode juli – september 2019 wordt grosso modo voor 2/3de verklaard door netto inschrijvingen en voor het overige deel door de positieve marktevoluties die optraden tijdens deze periode. De koerswinsten die opgetekend werden gedurende de eerste 9 maanden van 2019 compenseren hiermee nagenoeg volledig de zware terugval opgetekend tijdens van het laatste kwartaal van 2018.

¹ Conform de lijst van openbare instellingen voor collectieve belegging op de FSMA website.

Fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten

Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten, daalden de activa van de in België gecommmercialiseerde **obligatiefondsen** met 0,1 miljard EUR, ofwel 0,2 %, gedurende het derde kwartaal van 2019 waardoor ze eind september 2019 uitkomen op een bedrag van 34,4 miljard EUR.

Achterliggend aan deze quasi status quo situatie waren er wel tegengestelde bewegingen op te merken doordat de koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa nagenoeg gecompenseerd werden door de netto inschrijvingen.

De netto activa van de **monetaire of geldmarktfondsen** tekenden een daling op van 1,1 miljard EUR, ofwel 13,3 %, gedurende de periode juli – september 2019.

Deze daling is het gevolg van een technische tussenkomst in de portefeuilles van gemengde dakfondsen. Immers, gegeven de positieve marktbevingen van de afgelopen maanden hebben vermogensbeheerders van dakfondsen hun onderliggende stabiele monetaire fondsen ingeruild voor aandelenfondsen om te kunnen genieten van de heropleving op de beurzen. Kortom, gegeven het gunstige beursklimaat is de bodembescherming van gemengde dakfondsen momenteel niet aan de orde.

Als geheel daalden de netto activa van de fondsen die overwegend beleggen in vastrentende activa gedurende het derde kwartaal van 2019 met 2,7 %, waardoor hun gecommmercialiseerd netto actief eind september 2019 uitkwam op 41,5 miljard EUR.

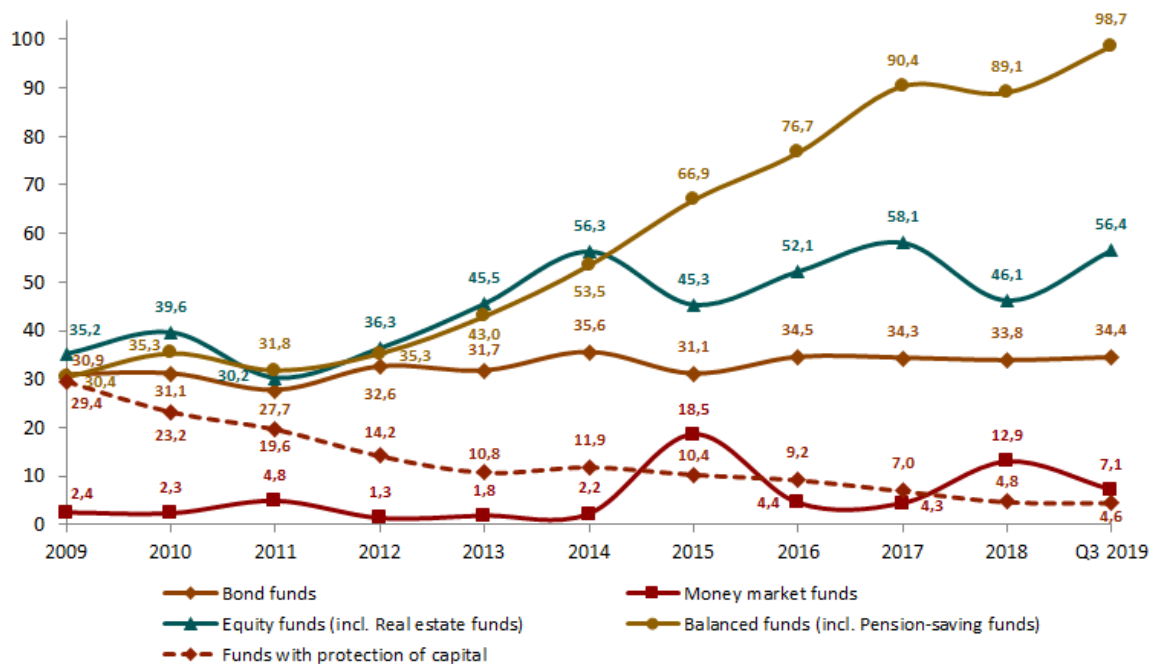
² BEAMA definieert retail aandelenklassen als zijnde aandelenklassen die mogen aangeboden worden aan particulieren, waarbij de minimale (initiële) inleg niet meer bedraagt dan 100.000 EUR en waarbij er geen bijkomende voorwaarden worden opgelegd door de beheerder van het fonds. Tijdens de eerste jaarlteft van 2016 werden zodoende technische verfijningen in de statistieken van BEAMA doorgevoerd.

Fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten

Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten (zoals bv. aandelenfondsen) werden, met uitzondering van de fondsen met kapitaalbescherming, enkel stijgende tendensen opgetekend gedurende het derde kwartaal van 2019 en dit voor 2/3de door toedoen van netto inschrijvingen en voor het overige door koerswinsten opgetekend door de onderliggende activa.

De activa in België van de **aandelenfondsen** stegen met 1,9 miljard EUR, oftewel met 3,5 %, in de periode juli – september 2019. Deze stijging is toe te schrijven aan de netto inschrijvingen. Eind september 2019 bedroeg het vermogen van de aandelenfondsen 56,4 miljard EUR.

Gedetailleerde evolutie van het gecommmercialiseerde vermogen gedurende het laatste decennium

De categorie van de **gemengde fondsen** (inclusief de pensioenspaarfondsen) tekende een stijging van 2,4 miljard EUR, of 2,5 %, op tijdens het derde kwartaal van 2019. Deze stijging is toe te schrijven aan enerzijds de netto inschrijvingen en anderzijds de koerswinsten die werden opgetekend door de onderliggende activa. Daarmee komt het gecommmercialiseerde vermogen van de gemengde fondsen per eind september 2019 uit op 98,7 miljard EUR.

Deze fondsen kenden de voorbije jaren een toenemend succes en sinds 2015 vormen ze de grootste activa klasse. Door hun actieve asset allocatie zijn gemengde fondsen zeer geschikt voor het voeren van een risicospreiding-beleid in het kader van MiFID II: zij lenen zich uitstekend tot de afstemming van het product op het risicoprofiel van de cliënten.

Binnen de categorie van de gemengde fondsen kenden de **pensioenspaarfondsen** een stijging gedurende het derde kwartaal van 2019 ten belope van 0,3 miljard EUR, of 1,3 %. De pensioenspaarfondsen vertegenwoordigden per eind september 2019 een bedrag aan netto activa ten belope van 20,4 miljard EUR. Hiermee verstevigen deze fondsen hun “all time high” bedrag. Tijdens het derde kwartaal van 2019 tekenden de pensioenspaarfondsen netto inschrijvingen op ten belope van 8 miljoen EUR. Een belangrijke kanttekening hierbij is dat in de maand september 2019 een vijfde – en tevens laatste – maal de versnelde inning aan anticipatieve heffing werd afgehouden (cf. de 5 x 1 % regel)³. Zonder deze versnelde inning waren de netto inschrijvingen aanzienlijk hoger geweest.

De **fondsen met kapitaalbescherming** kenden tijdens het derde trimester van 2019 een lichte daling en vertegenwoordigden eind september 2019 een vermogen van 4,6 miljard EUR. Deze beweging is voornamelijk toe te schrijven aan koersverliezen opgetekend door de onderliggende activa.

Globaal stegen de netto activa van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten gedurende het derde kwartaal van 2019 met 2,7 %, en waren ze eind september 2019 goed voor een gecommmercialiseerd vermogen van 160,3 miljard EUR.

Fondsen naar Belgisch recht

Openbaar verdeelde fondsen naar Belgisch recht

De openbare fondsen naar Belgisch recht waren eind september 2019 goed voor een totaal beheerd netto actief van 158,5 miljard EUR. Op datzelfde ogenblik vertegenwoordigden de pensioenspaarfondsen hierin 20,4 miljard EUR, ofwel 1/8ste van de openbare fondsen naar Belgisch recht.

De berekening van de gemiddelde return van de pensioenspaarfondsen op jaarbasis per 30 september 2019 levert volgend resultaat op:

- Op 1 jaar: +3,1 %
- Op 3 jaar: +3,6 %
- Op 10 jaar: +5,4 %
- Op 25 jaar: +6,4 %

³ De regering besliste om de anticipatieve heffing op pensioenspaarfondsen te verlagen van 10 % naar 8 %. Tegelijkertijd wordt er wel voorzien in een versnelde inning van de anticipatieve heffing. Concreet houdt deze versnelde inning van de anticipatieve heffing in dat tijdens 2015, 2016, 2017, 2018 en 2019 de pensioenspaarders 1 % anticipatieve heffing vervroegd moeten betalen op hun opgebouwde kapitaal per einde 2014. Op 60 jarige leeftijd zal het resterende saldo ingehouden worden.

BEAMA heeft een boordtabel omtrent pensioenspaarfondsen ontwikkeld die als bijlage aan dit persbericht is toegevoegd. Dankzij deze boordtabel worden op kwartaalbasis de kerncijfers rond derde pijler pensioenspaarfondsen en hun evolutie op een beknopte manier visueel weergegeven.

Niet-openbaar verdeelde institutionele fondsen naar Belgisch recht

Sinds de uitvoerings-KB's gepubliceerd werden in het Belgisch Staatsblad van 18 december 2007, kunnen investeringsvehikels ontwikkeld worden op maat van institutionele beleggers en dit onder de vorm van "Institutionele ICB met een veranderlijk aantal rechten van deelneming". Deze institutionele fondsen zijn niet-openbare fondsen die dienen aangemeld te zijn bij de FOD Financiën. Deze institutionele fondsen dienen niet verward te worden met de openbare fondsen met niet-retail aandelenklassen, die zijn aangemeld bij de FSMA.

Eind september 2019 vertegenwoordigden de 141 institutionele compartimenten naar Belgisch recht 16,7 miljard EUR aan netto actief. Deze fondsen spreken vele institutionele beleggers aan, mede doordat zij diepgang geven aan de institutionele markten op het vlak van financiële activa en pensioenvorming.

Meer informatie:

Meer informatie kan worden verkregen via de **vertegenwoordiging voor BEAMA**, zijnde:

- Dhr. Marnix Arickx, Voorzitter BEAMA
(02 274 83 80 – marnix.arickx@bnpparibas.com)

of via de **algemene perscontacten van Febelfin**, zijnde:

- Persdienst Febelfin
(02 507 68 31 – press@febelfin.be)

Deze en andere statistieken betreffende de ICB-sector, zijn beschikbaar op de website van de BEAMA (www.beama.be) onder de rubriek 'Statistieken'.

Belgian Asset Managers Association (BEAMA)

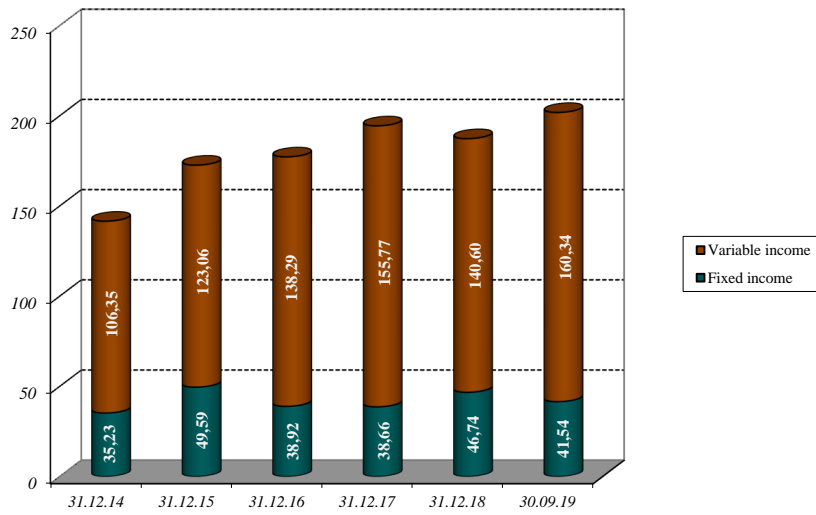
BEAMA vzw is lid van Febelfin vzw.

e-mail: info@beama.be

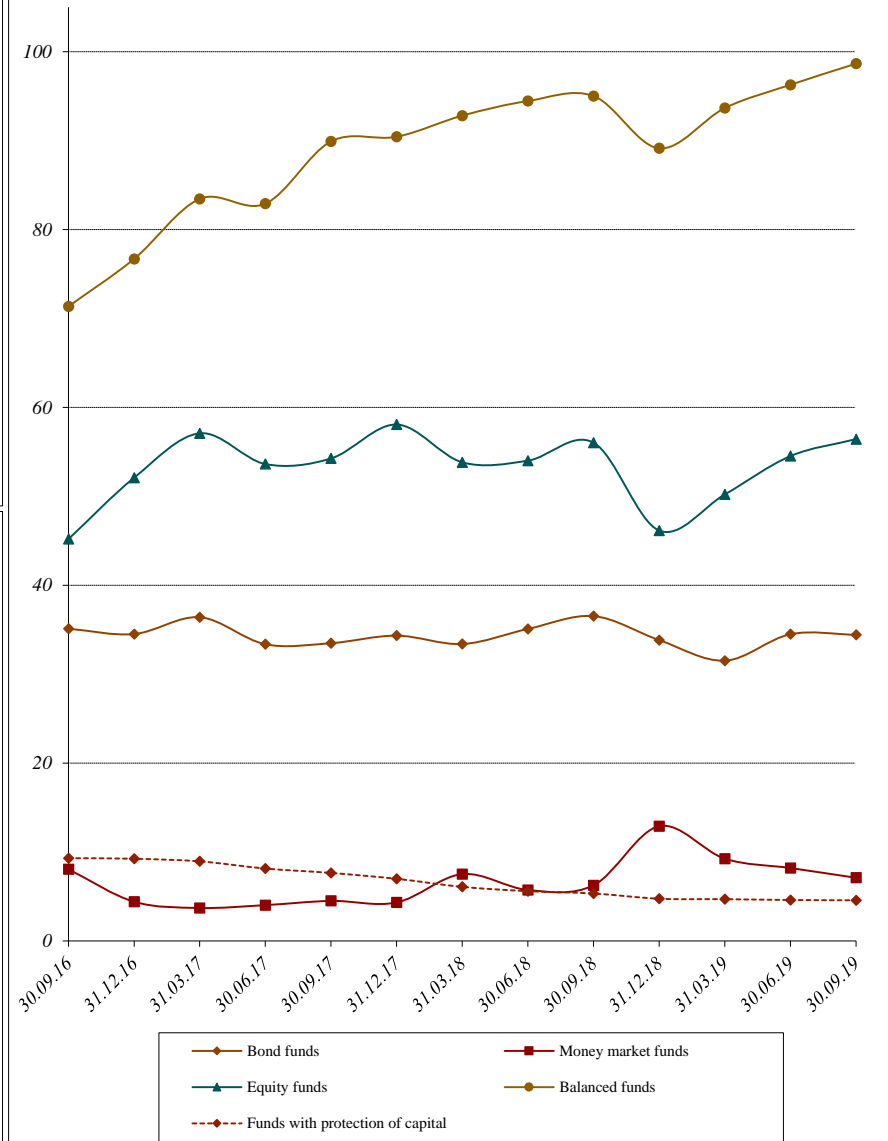
Net Assets of Belgian and Foreign Funds distributed in Belgium per Investmenttype (adj. for double count)

	30/06/2019		30/09/2019		Change	
	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%
Bond funds	34,49	17,35%	34,43	17,06%	-0,06	-0,18%
Government bonds	5,79	2,91%	5,78	2,86%	-0,01	-0,19%
Corporate bonds	7,61	3,83%	7,70	3,81%	0,09	1,14%
Aggregate bonds	12,62	6,35%	12,58	6,23%	-0,05	-0,36%
Other bonds	8,47	4,26%	8,38	4,15%	-0,09	-1,11%
Money market funds	8,20	4,12%	7,11	3,52%	-1,09	-13,33%
in EUR	3,90	1,96%	3,34	1,66%	-0,56	-14,28%
in other currencies	4,30	2,16%	3,77	1,87%	-0,54	-12,47%
Equity funds	54,53	27,43%	56,44	27,96%	1,91	3,51%
Belgium	1,24	0,62%	1,13	0,56%	-0,11	-8,55%
Eurozone	6,92	3,48%	5,95	2,95%	-0,97	-14,02%
Europe	14,50	7,29%	16,01	7,93%	1,51	10,44%
America	6,58	3,31%	6,87	3,41%	0,29	4,40%
Asia	2,23	1,12%	2,21	1,09%	-0,02	-0,84%
Global	20,94	10,54%	22,03	10,91%	1,09	5,20%
Other	2,12	1,07%	2,23	1,11%	0,12	5,44%
Balanced funds	96,28	48,44%	98,66	48,87%	2,37	2,47%
⇒ of which Pension-saving funds	20,14	10,13%	20,41	10,11%	0,26	1,30%
⇒ of which CPPI funds	0,19	0,09%	0,23	0,11%	0,04	22,65%
Funds with capital protection	4,61	2,32%	4,57	2,26%	-0,04	-0,80%
1. linked to equity	4,59	2,31%	4,57	2,26%	-0,03	-0,60%
2. linked to interest rates, loans and currencies	0,01	0,01%	0,00	0,00%	-0,01	-88,81%
Other funds	0,67	0,34%	0,68	0,33%	0,01	1,15%
TOTAL	198,77	100,00%	201,87	100,00%	3,10	1,56%
Net assets in "Funds of Funds"	79,48		80,48		1,00	1,26%

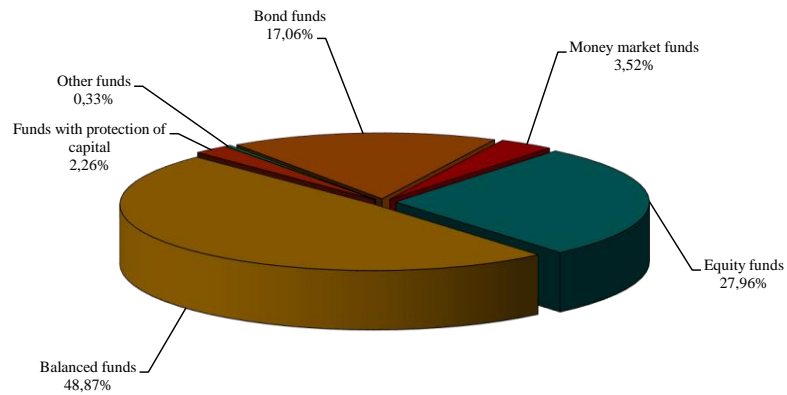
Belgian market of funds: net assets in billions EUR

Evolution of the Belgian market of funds: net assets in billions EUR

Market shares of the fund categories (30.09.2019)

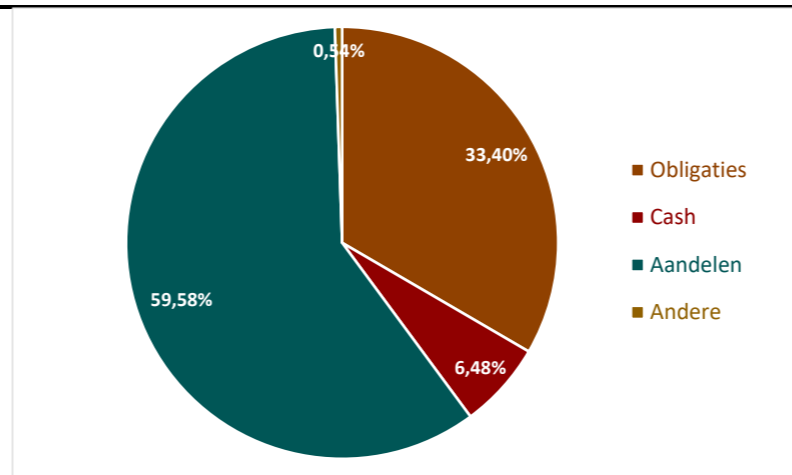

Boordtabel omtrent de 3de pijler pensioenspaarfondsen

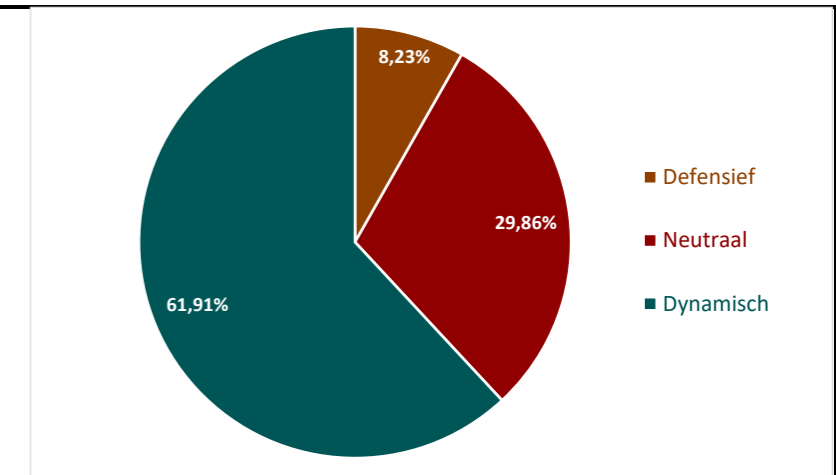
Toestand: 30/09/2019

	--- Per einde Q3 2019 ---		Absoluut	Relatief
			--- Groei van 01/01/2019 tot 30/09/2019 ---	
Aantal pensioenspaarfondsen	21		0	0,0%
Aantal pensioenspaarders*	1.652.205		22.629	1,4%
↳ Omvang beroepsbevolking**	4.975.900		85.000	1,7%
In België gecommmercialiseerd netto actief	20.405.024.909		2.216.621.411	12,2%
--- Gedurende Q3 2019 ---				
Inschrijvingen***	337.186.019		848.754.972,20 (schatting)	
Terugbetalingen***	329.501.207		722.334.988,14 (schatting)	
↳ Netto instroom***	7.684.812		126.419.984,05 (schatting)	
--- Per einde Q3 2019 ---				
Rendement over:				
1 jaar	3,11%			
3 jaar	3,63%			
10 jaar	5,44%			
25 jaar	6,44%			

Bemerkingen:
 * Toestand per 31/12/2018
 ** Potentieel van de personen die in aanmerking komen voor de formule van pensioensparen
 *** Inclusief conversies en transfers naar een ander pensioenspaarfonds

Samenstelling van de markt op basis van onderliggende activa

Samenstelling van de markt op basis van stijlkenmerk

